

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านภายใต้สถานการณ์โรคโควิด-19 ในเขตตำบลหนองกุงทับม้า อำเภอวังสามหมอ จังหวัดอุดรธานี

สงกรานต์ วังแสง, ส.บ. (บริหารสาธารณสุข)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงผสมผสาน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านภายใต้สถานการณ์โรคโควิด-19 และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านภายใต้สถานการณ์โรคโควิด-19 ในเขตตำบลหนองกุงทับม้า อำเภอวังสามหมอ จังหวัดอุดรธานี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในเขตตำบลหนองกุงทับม้า จำนวน 193 คน กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ผล ผู้แทนรัฐ ผู้แทนภาคประชาชน ผู้แทนภาคท้องถิ่น จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ใช้วิธีการคัดเลือกตัวแปรแบบเป็นลำดับขั้น และการพรรณนา จำแนกข้อมูล จัดทำบรรณานุกรมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล เขียนเป็นรายงานตามวัตถุประสงค์ พบว่า ระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านภายใต้สถานการณ์โรคโควิด-19 ตัวแปรตาม โดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.02$ S.D.=.64) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านการฟื้นฟูสภาพ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.05$ S.D.=.28) ด้านการป้องกันและควบคุมโรค อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.04$ S.D.=.31) และด้านการรักษาพยาบาลเบื้องต้น อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=3.01$ S.D.=.69) ตามลำดับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านภายใต้สถานการณ์โรคโควิด-19 โดยรวมทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านแรงสนับสนุนทางสังคม ด้านสัมพันธภาพกับชุมชน ด้านความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงาน ตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวมีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .421 .273 และ .038 ตามลำดับ แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านภายใต้สถานการณ์โรคโควิด-19 พบว่า ควรให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขแก้ไขปัญหาการเฝ้าระวัง ป้องกัน สอดส่องดูแล จัดหาสื่อ เอกสาร โปสเตอร์ สำนวน ค้นหาข้อมูลเป้าหมายเพื่อเข้ารับวัคซีนป้องกันโรค เฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงโรค คัดกรองและค้นหากลุ่มเสี่ยงอย่างเร่งด่วน และปฐมพยาบาลเบื้องต้นเพื่อให้การรักษาเบื้องต้นแก่ประชาชนในชุมชนไปจนอาการหายป่วยอย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ : ประสิทธิภาพ การปฏิบัติงาน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

*โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองกุงทับม้า อำเภอวังสามหมอ จังหวัดอุดรธานี

Efficiency of role-based performance of village health volunteers under the COVID-19 situation in Nong Kung Thap Ma Subdistrict Wang Sam Mo District Udon Thani Province

Songkhran Wungsang, B.P.H. (Public Health Administration)

Abstract

This research was a mixed research. The purpose of this study was to study the level of performance efficiency according to the roles and duties of village health volunteers under the situation of COVID-19 and to study factors influencing the performance of role-based performance of village health volunteers under the situation of COVID-19 in Nong Kung Thap Ma Subdistrict Wang Sam Mo District Udon Thani Province. The samples used in the research were: Village health volunteers in Nong Kung Thap Ma Subdistrict, 193 people. The target groups used in the research are: Groups of informants from groups of informants, government representatives, representatives of the people's sector. There were 10 local representatives. The research tools were questionnaires and interview forms. The statistics used to analyze the data were frequency, percentage, mean, standard deviation and multiple regression analysis. Hierarchical variable selection and descriptive methods were used to classify the data and prepare the data editorial. and analyze the data. Written as a report according to the objectives found that The performance level of performance according to roles and duties of village health volunteers under the situation of COVID-19, the overall dependent variable in all aspects was at a moderate level ($\bar{x}=3.02$ S.D.=.64), ranked in descending order as follows: Rehabilitation at a medium level ($\bar{x}=3.05$ S.D.=.28), Disease prevention and control at a moderate level ($\bar{x}=3.04$ S.D.=.31) and primary care at a moderate level ($\bar{x}=3.01$ S.D.=. 69) respectively. Factors Influencing the Efficiency of Role-Based Performance of Village Health Volunteers under the COVID-19 Situation Overall all aspects significantly include social support. Relations with the community. Operational knowledge of All three independent variables had predictor coefficients in raw score (b) of .421, .273 and .038, respectively. Guidelines for developing the efficiency of performance according to the roles and duties of village health volunteers under the situation of COVID-19 found that they should cooperate with public health officials to solve problems, have surveillance, protection, surveillance, providing media, documents, posters, surveys, group search. Goals for vaccination against disease watch out for disease risk groups. Screening and urgently searching for risk groups and first aid in order to provide initial treatment to the people in the community until the symptoms are cured effectively.

Keywords : Efficiency, Performance, Village health volunteers

* Nong Kung Thap Ma Health Promoting Hospital Wang Sam Mo District Udon Thani Province

อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเป็นทรัพยากรบุคคลและเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินงานด้านสาธารณสุขมูลฐานโดยเฉพาะบทบาทการเป็นผู้นำในการมีส่วนร่วมพัฒนาและช่วยแก้ไขปัญหาสาธารณสุขในชุมชนระดับรากหญ้า โดยได้รับการพัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุนช่วยเหลือจากภาครัฐให้มีความรู้ ทักษะ และสามารถวิเคราะห์แก้ปัญหาทางด้านสาธารณสุขต่างๆ ภายในชุมชนของตนเองได้ นอกจากนี้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านยังมีความสำคัญในการรองรับนโยบาย ทางสาธารณสุขของรัฐบาล ตลอดจนเป็นแกนนำการสร้างสุขภาพในชุมชน⁽¹⁾

สถานการณ์ปัจจุบันโรคระบาดโควิด - 19 เป็นโรคอุบัติใหม่ที่พบว่ามีการระบาดตั้งแต่เดือนธันวาคม 2562 สามารถแพร่กระจายจากคนสู่คนผ่านทาง การไอ จาม สัมผัสโดยตรงกับสารคัดหลั่ง เช่น น้ำมูก น้ำลายของ คนผู้ติดเชื้อจะมีอาการหลายแบบนับตั้งแต่ติดเชื้อไม่มีอาการ อาการเล็กน้อยคล้ายเป็นไข้หวัดธรรมดา อาการ ปานกลางเป็นปอดอักเสบ และอาการรุนแรงมากจนอาจเสียชีวิต การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เกิดขึ้นอย่างกว้างขวางในหลายประเทศทั่วโลก กรมควบคุมโรคได้จัดตั้งทีมคัดกรองผู้ที่เข้าสู่ประเทศไทยใน จุดสำคัญของประเทศ สถานการณ์การแพร่ระบาดได้ขยายเป็นวงกว้างเกินการควบคุม รัฐบาลจึงมีมาตรการ ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในทุกเขตท้องที่ทั่วราชอาณาจักร จากสถานการณ์อันกระทบต่อความสงบเรียบร้อย และความปลอดภัยของประชาชน ซึ่งต้องใช้มาตรการที่เข้มงวดและเร่งด่วน เพื่อให้การประสานงานในการแก้ไข สถานการณ์ฉุกเฉินเหมาะสมและมีประสิทธิภาพรวมทั้งห้ามมิให้มีการชุมนุมหรือการทำกิจกรรมในสถานที่แออัด อีกทั้งห้ามบุคคลใดทั่วประเทศออกนอกเคสสถานและมีประกาศหลายฉบับอย่างต่อเนื่องจึงส่งผลกระทบโดยตรง ต่อชุมชนและพื้นที่เศรษฐกิจที่สำคัญ หน่วยงานต่างๆ ได้นำเอางานด้านสาธารณสุขมอบหมายให้อาสาสมัคร สาธารณสุขประจำหมู่บ้านไปดำเนินการ ดังนั้นจึงทำให้เกิดกระแสการไม่ยอมรับนโยบายดังกล่าวจากนั้นการ ที่จะให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขตำบลยอมรับว่า อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านจะสามารถจัดการงานด้าน สาธารณสุข ด้านสุขภาพได้ดีจึงควรที่จะขึ้นอยู่กับคุณลักษณะทางสังคมประชากรของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเองและ คุณลักษณะของบุคลากรอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในส่วนของบุคลากรควรต้องมีคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ คือ เป็นผู้มีองค์ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการด้านสาธารณสุข มีภาวะผู้นำสามารถทำงาน เป็นทีมได้บริหารจัดการได้ดี อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านควรมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมจาก สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น⁽²⁾

จากสถานการณ์ดังกล่าว จังหวัดอุดรธานีจึงได้ออกประกาศเรื่องมาตรการเฝ้าระวังป้องกันและควบคุม โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยสถานการณ์ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในช่วงเวลาที่ผ่านมามีจำนวน ผู้ติดเชื้อรายใหม่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ และผู้ติดเชื้อได้กระจายตัวออกไปในหลายพื้นที่อย่างรวดเร็วจากการ ติดตามสอบสวนโรคของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข พบว่า การแพร่ระบาดในลักษณะกลุ่มก้อนนี้ ผู้ติดเชื้อหลายรายมี กรณีสัมพันธ์กับการเข้าใช้บริการสถานที่ต่างๆ โดยมีได้แสดงอาการของโรคและได้แพร่โรคออกไปยังผู้สัมผัส ใกล้ชิด ซึ่งมีข้อมูลว่าเป็นเชื้อสายพันธุ์ที่สามารถแพร่ระบาดได้อย่างรวดเร็วกว่าสายพันธุ์ปกติ เพื่อให้มาตรการ เกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคของจังหวัดอุดรธานี สำหรับผู้เดินทางเข้ามาในเขตพื้นที่จังหวัดเป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ เห็นควรกำหนดมาตรการคัดกรองและเฝ้าระวัง บุคคลที่เดินทางเข้าออกในพื้นที่จังหวัดอุดรธานีให้เฝ้าระวังกักตัวและให้กักตัว 14 วัน ภายใต้การกำกับของ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ผู้นำชุมชน ผู้ใหญ่บ้าน เจ้าหน้าที่สาธารณสุข โดยที่ในเขตตำบล หนองกุงทับม้า อำเภอวังสามหมอ จังหวัดอุดรธานี มีจำนวน 11 หมู่บ้าน มีจำนวนประชากรทั้งหมด 8,744 คน เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน 9 คน อาสาสมัครสาธารณสุข ประจำหมู่บ้าน (อสม.) จำนวน 193 คน ในการปฏิบัติหน้าที่คอยช่วยเหลือประชาชนในเขตตำบลหนองกุงทับม้า อำเภอวังสามหมอ จังหวัดอุดรธานี จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่ากลุ่มเสี่ยงที่ต้องได้รับการบริการสำหรับคนใน ชุมชนอันดับรองลงมาจะเป็นคนในชุมชนซึ่งล้วนแล้วแต่จะเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านที่มี ความสำคัญอันดับต้นๆ ในการนี้เพื่อให้เกิดการยอมรับและการบริหารจัดการด้านสาธารณสุขที่เกิดประสิทธิภาพ

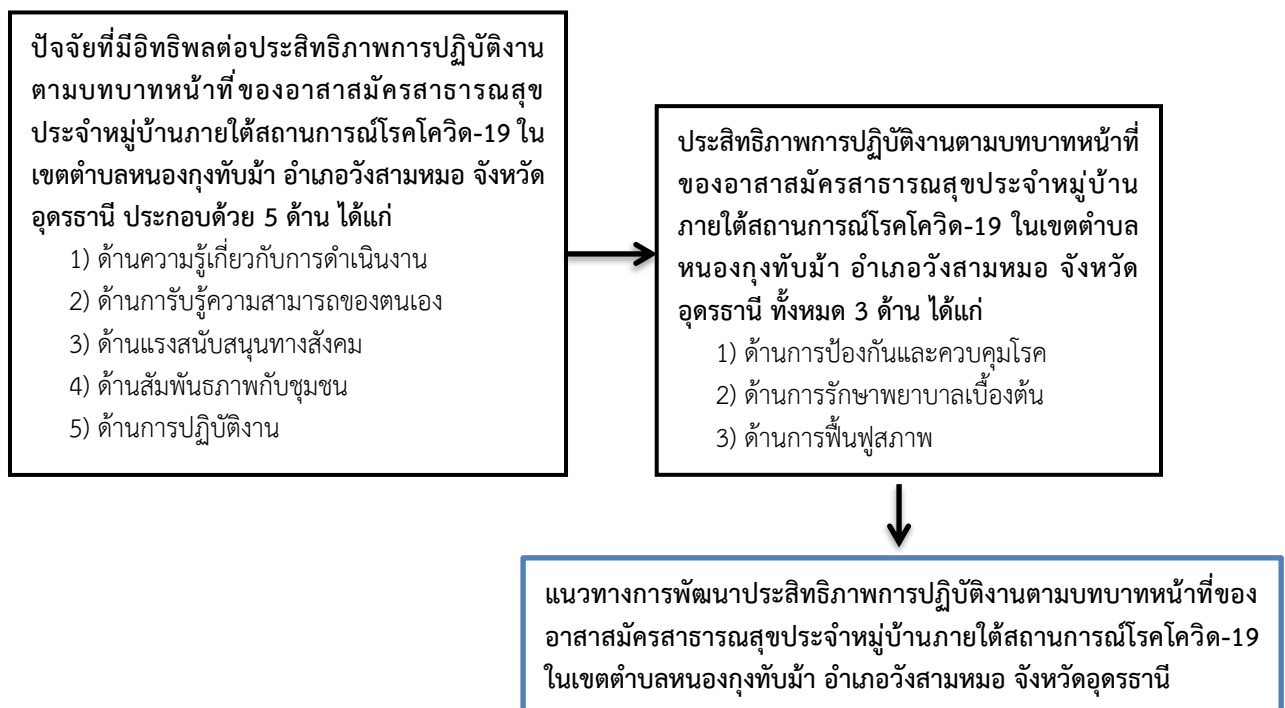
ของชุมชน และการบริหารจัดการที่มีคุณภาพสำหรับการบริหารงานด้านสาธารณสุขในภาวะโรคระบาดโควิด -19 ที่เป็นปัญหาในขณะนี้⁽³⁾

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านภายใต้สถานการณ์โรคโควิด-19 ในเขตตำบลหนองกุงทับม้า อำเภอวังสามหมอ จังหวัดอุดรธานี ตามความคิดเห็นของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ศึกษาเนื้อหาที่เกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านภายใต้สถานการณ์โรคโควิด-19 ในเขตตำบลหนองกุงทับม้า อำเภอวังสามหมอ จังหวัดอุดรธานี ทั้งหมด 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการป้องกันและควบคุมโรค 2) ด้านการรักษาพยาบาลเบื้องต้น 3) ด้านการฟื้นฟูสภาพ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านภายใต้สถานการณ์โรคโควิด-19 ในเขตตำบลหนองกุงทับม้า อำเภอวังสามหมอ จังหวัดอุดรธานี ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงาน 2) ด้านการรับรู้ความสามารถของตนเอง 3) ด้านแรงสนับสนุนทางสังคม 4) ด้านสัมพันธภาพกับชุมชน 5) ด้านการปฏิบัติงาน เพื่อนำผลของการวิจัยที่ได้ไปเสนอแนะแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านภายใต้สถานการณ์โรคโควิด-19 ในเขตตำบลหนองกุงทับม้า อำเภอวังสามหมอ จังหวัดอุดรธานี ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านภายใต้สถานการณ์โรคโควิด-19 ในเขตตำบลหนองกุงทับม้า อำเภอวังสามหมอ จังหวัดอุดรธานี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านภายใต้สถานการณ์โรคโควิด-19 ในเขตตำบลหนองกุงทับม้า อำเภอวังสามหมอ จังหวัดอุดรธานี

กรอบแนวคิด

นิยามคำศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน หมายถึง บุคคลที่ได้รับการคัดเลือกจากชาวบ้านในแต่ละกลุ่มบ้านและได้รับการอบรมตามหลักสูตรที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด โดยมีบทบาทหน้าที่สำคัญในฐานะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรมสุขภาพอนามัย การสื่อสารสาธารณสุข การแนะนำเผยแพร่ความรู้ การวางแผนและประสานกิจกรรมพัฒนาสาธารณสุขตลอดจนให้บริการสาธารณสุขด้านต่างๆ

การป้องกันและควบคุมโรค หมายถึง การป้องกันและควบคุมโรคเป็นมาตรการและกิจกรรมที่ดำเนินการก่อนที่จะเกิดโรคหรือภัย เพื่อไม่ให้เกิดโรคร้ายดังกล่าวเกิดขึ้น จะช่วยในการลดอัตราการเกิดและอัตราการตายจากโรค เป็นการหยุดยั้งกระบวนการที่จะเกิดตามมาจากการเกิดโรค

การรักษาพยาบาลเบื้องต้น หมายถึง การประเมินอาการผู้ป่วยโดยการซักประวัติ การตรวจร่างกาย การตรวจทางห้องปฏิบัติการและแปลผล เพื่อการวินิจฉัยและการรักษาโรคต่างๆรวมถึงการคัดกรองผู้ป่วยที่มีอาการรุนแรงที่เกินความสามารถและขอบเขตในการให้การรักษของพยาบาลตามที่กฎหมายกำหนด

การฟื้นฟูสภาพ หมายถึง การฟื้นฟูสภาพเป็นการดำเนินการภายหลังจากที่ภาวะฉุกเฉินจากสาธารณสุขภัยบรรเทาลง หรือผ่านพ้นไปแล้ว เพื่อปรับสภาพระบบสาธารณสุขบุคคล การดำรงชีวิต และสภาวะวิถีความเป็นอยู่ของชุมชนที่ประสบภัย ให้กลับสู่สภาวะปกติ หรือพัฒนาให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม

ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงาน หมายถึง การปฏิบัติงานที่ ที่ถูกกำหนดขึ้นมาควบคุมกับตำแหน่งทางสังคมในสถาบัน ซึ่งบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ดำรงตำแหน่งใดก็ตามต้องปฏิบัติงานให้เป็นไปตามภารกิจหน้าที่ตามที่ได้กำหนดไว้เฉพาะตำแหน่งนั้นๆ และบุคคลที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรง ตำแหน่งนั้นๆ ต้องนำความรู้ ความสามารถทักษะ ประสบการณ์ของตนเองที่มีอยู่มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานให้เหมาะสมตามสถานการณ์

การรับรู้ความสามารถของตนเอง หมายถึง การที่บุคคลรับรู้ขอบเขตหรือความสามารถของตนเองในการปฏิบัติงาน เกี่ยวข้องกับความสามารถในการจัดการพฤติกรรมของตนเองให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยขึ้นอยู่กับปัจจัยภายในตัวบุคคล พฤติกรรม และสิ่งแวดล้อม

แรงสนับสนุนทางสังคม หมายถึง การที่บุคคลได้รับการช่วยเหลือจากบุคคลและกลุ่มบุคคลที่ปฏิสัมพันธ์ด้วยทางด้านอารมณ์สังคม วัตถุ สิ่งของทั้งข้อมูลข่าวสาร ทำให้รู้สึกได้รับการยอมรับและเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

สัมพันธภาพกับชุมชน หมายถึง ความสามารถในการดำเนินชีวิตและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมหรือชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีความเข้าใจตนเองและผู้อื่น

การปฏิบัติงาน หมายถึง ความรู้สึกในทางที่ดีต่อการปฏิบัติงานในมุมมองต่างๆ ซึ่งเกิดจากการรับรู้และการประเมิน ประสบการณ์ในการทำงานของแต่ละบุคคล ทำให้บุคคลมีความกระตือรือร้นที่จะทำงานด้วยความเต็มใจและมีความสุขและความรู้สึกดังกล่าวนี้สามารถเปลี่ยนแปลงได้

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงผสมผสานเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (เชิงปริมาณ) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในเขตตำบลหนองกุงทับม้า อำเภอสว่างสามหมอก จังหวัดอุดรธานี จำนวน 193 คน ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย (เชิงคุณภาพ) กลุ่มที่ 2 ผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพ การศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านภายใต้สถานการณ์โรคโควิด-19 ในเขตตำบลหนองกุงทับม้า อำเภอสว่างสามหมอก จังหวัดอุดรธานี ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ตัวแทนหน่วยงานท้องถิ่น ตัวแทนหน่วยงานภาครัฐ ตัวแทนผู้นำชุมชน ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) พิจารณาคัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่สามารถให้ข้อมูลองค์ความรู้ เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัคร

สาธารณสุขประจำหมู่บ้านภายใต้สถานการณ์โรคโควิด-19 ในเขตตำบลหนองกุงทับม้า อำเภอสว่างสามหมอก จังหวัดอุดรธานี รวมทั้งสิ้น 10 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ (เชิงปริมาณ) 1. ศึกษาเอกสารแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการสร้างแบบสอบถาม 2. กำหนดขอบเขตของคำถาม และโครงสร้างของแบบสอบถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด การวิจัย นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบปรับปรุง แก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์ 3. นำแบบสอบถามฉบับร่างที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง 4. การตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่แก้ไข และผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงแล้วไปทำการทดสอบ จำนวน 40 คน กับประชากรที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำมาทดสอบความเชื่อมั่นโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยใช้วิธีของคอนบาค จากนั้นนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงสมบูรณ์แล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา นำเสนอด้วย ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การพิทักษ์สิทธิและจริยธรรมการวิจัย

โครงการวิจัยนี้ผ่านการพิจารณาและรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ จากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี รหัสโครงการ UDREC 4466 ลงวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2566

ผลการศึกษา

คุณลักษณะบุคคล กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุตั้งแต่อายุตั้งแต่ 31-40 ปี จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 43.0 รองลงมาคืออายุ 18-30 ปี จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 32.6 ส่วนเป็นเพศหญิง จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 57.5 รองลงมาคือเพศชาย จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 42.5 มีระดับการศึกษาส่วนใหญ่มัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 43.51 รองลงมาคือระดับประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 20.21 และส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 รองลงมา มีอาชีพค้าขาย จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 ตามลำดับ

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านภายใต้สถานการณ์โรคโควิด-19 ในเขตตำบลหนองกุงทับม้า อำเภอสว่างสามหมอก จังหวัดอุดรธานี

ภาพรวมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านภายใต้สถานการณ์โรคโควิด-19 ในเขตตำบลหนองกุงทับม้า อำเภอสว่างสามหมอก จังหวัดอุดรธานี อยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} =3.02 S.D.=.64) เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการฟื้นฟูสภาพ อยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} =3.05 S.D.=.28) ด้านการป้องกันและควบคุมโรค อยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} =3.04 S.D.=.31) และด้านการรักษาพยาบาลเบื้องต้น อยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} =3.01 S.D.=.69) ตามลำดับ ดังแสดงตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านภายใต้สถานการณ์โรคโควิด-19 ในเขตตำบลหนองกุงทับม้า อำเภอวังสามหมอ จังหวัดอุดรธานี โดยรวมทุกด้าน (n=193)

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน	\bar{X}	S.D.	การแปลผล (ระดับ)
ด้านการป้องกันและควบคุมโรค	3.04	.31	ปานกลาง
ด้านการรักษาพยาบาลเบื้องต้น	3.01	.69	ปานกลาง
ด้านการฟื้นฟูสภาพ	3.05	.28	ปานกลาง
ภาพรวม	3.02	.64	ปานกลาง

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านภายใต้สถานการณ์โรคโควิด-19 ในเขตตำบลหนองกุงทับม้า อำเภอวังสามหมอ จังหวัดอุดรธานี

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านภายใต้สถานการณ์โรคโควิด-19 ในเขตตำบลหนองกุงทับม้า อำเภอวังสามหมอ จังหวัดอุดรธานี โดยรวมทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ด้านแรงสนับสนุนทางสังคม ด้านสัมพันธภาพกับชุมชน ด้านความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงาน ตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวมีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .421 .273 และ .038 ตามลำดับ โดยทั้ง 3 ตัวแปรสามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านภายใต้สถานการณ์โรคโควิด-19 ในเขตตำบลหนองกุงทับม้า อำเภอวังสามหมอ จังหวัดอุดรธานี ได้ร้อยละ 98.9 ดังแสดงตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ตัวแปรพยากรณ์ของการวิเคราะห์หาค่าถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านภายใต้สถานการณ์โรคโควิด - 19 ในเขตตำบลหนองกุงทับม้า อำเภอวังสามหมอ จังหวัดอุดรธานี (n=193)

ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือก	B	S.E.	Beta	t	P-value	Collinearity Statistics	
						Tolerance	VIF
ค่าคงที่	.880	.049		17.803	<.0001*	.783	.977
ด้านความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงาน	.038	.007	.034	5.693	<.0001*	.025	.051
ด้านการรับรู้ความสามารถของตนเอง	.007	.016	.004	.409	.683	-.025	.038
ด้านแรงสนับสนุนทางสังคม	.421	.012	.509	34.706	<.0001*	.397	.445
ด้านสัมพันธภาพกับชุมชน	.273	.008	.534	32.583	<.0001*	.256	.289
ด้านการปฏิบัติงาน	-.004	.003	-.007	-1.271	.204	-.010	.002

SE_{est} = ±.03946 R = .995 R² = .989 Adj. R² = .989 F = 7237.189; p-value = 0.01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านภายใต้สถานการณ์โรคโควิด-19 ในเขตตำบลหนองกุงทับม้า อำเภอวังสามหมอ จังหวัดอุดรธานี

แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านภายใต้สถานการณ์โรคโควิด-19 พบว่า ควรให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขแก้ไขปัญหาการเฝ้าระวัง ป้องกัน สอดส่องดูแลบุคคล จัดหาสื่อ เอกสาร โปสเตอร์ สสำรวจ ค้นหากลุ่มเป้าหมายเพื่อเข้ารับวัคซีน ป้องกันโรค เฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงโรค คัดกรองและค้นหากลุ่มเสี่ยงอย่างเร่งด่วน และปฐมพยาบาลเบื้องต้นเพื่อให้การรักษาเบื้องต้นแก่ประชาชนในชุมชนไปจนอาการหายป่วยอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปและอภิปรายผล

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านภายใต้สถานการณ์โรคโควิด-19 ในเขตตำบลหนองกุงทับม้า อำเภอวังสามหมอ จังหวัดอุดรธานี อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.02$ S.D.=.64) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการฟื้นฟูสุขภาพ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.05$ S.D.=.28) ด้านการป้องกันและควบคุมโรค อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.04$ S.D.=.31) และด้านการรักษาพยาบาลเบื้องต้น อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=3.01$ S.D.=.69) ตามลำดับ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิทยา ชินบุตร และคณะ เรื่อง บทบาทของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในการป้องกันการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตามนโยบายรัฐบาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า อสม. มีการปฏิบัติงานตามบทบาท อยู่ในระดับมาก โดยด้านการป้องกันโรค และด้านการส่งเสริมสุขภาพ อยู่ในระดับมาก อสม. ที่มีอาชีพหลักต่างกัน มีบทบาทในการป้องกันการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 แตกต่างกัน ส่วนเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระยะเวลาการปฏิบัติงาน และวิธีการได้รับการคัดเลือกเป็น อสม. ไม่แตกต่างกัน⁽⁴⁾

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านภายใต้สถานการณ์โรคโควิด-19 ในเขตตำบลหนองกุงทับม้า อำเภอวังสามหมอ จังหวัดอุดรธานี โดยรวมทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านแรงสนับสนุนทางสังคม ด้านสัมพันธภาพกับชุมชน X_4 ด้านความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงาน X_1 ตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวมีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .421 .273 และ .038 ตามลำดับ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สหทัยา ถึงรัตน์ เรื่องการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในเขตเทศบาลเมืองอ่างศิลา อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี พบว่า การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในเขตเทศบาลเมืองอ่างศิลา อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี โดยรวมมีการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อยู่ในระดับปฏิบัติค่อนข้างมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการรักษาพยาบาล มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปฏิบัติค่อนข้างมาก รองลงมาคือ ด้านการควบคุมและป้องกันโรค ด้านการส่งเสริมสุขภาพ และด้านการฟื้นฟูสุขภาพตามลำดับ⁽⁵⁾

แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านภายใต้สถานการณ์โรคโควิด-19 พบว่า ควรให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขแก้ไขปัญหาการเฝ้าระวัง ป้องกัน สอดส่องดูแลบุคคล จัดหาสื่อ เอกสาร โปสเตอร์ สสำรวจ ค้นหากลุ่มเป้าหมายเพื่อเข้ารับวัคซีนป้องกันโรค เฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงโรค คัดกรองและค้นหากลุ่มเสี่ยงอย่างเร่งด่วน และปฐมพยาบาลเบื้องต้นเพื่อให้การรักษาเบื้องต้นแก่ประชาชนในชุมชนไปจนอาการหายป่วยอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุทธนา แยกคาย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาผลการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน พบว่า รูปแบบการพัฒนาผลการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ประกอบด้วย 9 องค์ประกอบหลัก ได้แก่

จิตอาสา การรับรู้บทบาท ความตั้งใจ การทำงานเป็นทีม ภาควิชาเครือข่าย การมีส่วนร่วม แรงสนับสนุนทางสังคม แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน และการยอมรับนับถือ ซึ่งมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับได้ตามเกณฑ์ด้านความเหมาะสม ความเป็นประโยชน์ความเป็นไปได้และความถูกต้องครอบคลุมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อนำรูปแบบการพัฒนาผล การปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านไปทดลองใช้ พบว่า กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยผลการ ปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านสูงกว่าก่อน จัดกิจกรรมตามรูปแบบการพัฒนาผลการ ปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านและสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการพัฒนาผลการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านที่พัฒนาขึ้น สามารถเปลี่ยนแปลงผลการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านได้จึงควรนำไปใช้ให้ครอบคลุม กลุ่มเป้าหมายมากยิ่งขึ้น รวมทั้งนำประยุกต์ใช้ในพื้นที่อื่นๆ ตามความเหมาะสมต่อไป ⁽⁶⁾

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านภายใต้ สถานการณ์โรคโควิด-19 ควรเข้ามาร่วมกันกำหนดทิศทางและเป็นการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการป้องกัน และการปฏิบัติหน้าที่อย่างชัดเจน
2. ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ควรให้ ความร่วมมือประสานงานแก่ทุกฝ่าย โดยไม่มีการเลือกความสำคัญของหน่วยงาน ระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่ รัฐ ต้องให้ความสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ
3. การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ควรมีส่วนร่วมในการ ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาในพื้นที่อย่างชัดเจน

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. ควรมีส่วนร่วมในประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำ หมู่บ้านภายใต้สถานการณ์โรคโควิด-19 เป็นรูปธรรมเกี่ยวกับการป้องกันอย่างเร่งด่วนในชุมชน
2. ควรให้บุคลากรหรือเจ้าหน้าที่ในองค์กรภาครัฐและประชาชนในพื้นที่ได้มีส่วนร่วมในประสิทธิภาพการ ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านภายใต้สถานการณ์โรคโควิด-19 ในการ ทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ
3. ควรมีจัดทำแผนในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ภายใต้สถานการณ์โรคโควิด-19 เพื่อลดปัญหาการติดเชื้อย่างจริงจังและเร่งด่วน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านภายใต้สถานการณ์โรคโควิด-19 โดยใช้พื้นที่วิจัยที่มีขนาดกว้าง และ ครอบคลุมทั้งปัญหา และอุปสรรค เพื่อนำมาพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ
2. ในส่วนของการวิจัยครั้งต่อไป หลังจากที่ได้มีการดำเนินการแก้ไขตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านภายใต้ สถานการณ์โรคโควิด-19 ควรจะเพิ่มจำนวนของกลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมมากขึ้น ทั้งด้านขนาดพื้นที่ทำการวิจัย ประชากรกลุ่มตัวอย่าง ประชากรกลุ่มเป้าหมาย เพื่อนำมาวิเคราะห์หามาตรการการประยุกต์ใช้ ได้อย่างมี ประสิทธิภาพและครอบคลุมต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาอย่างสูงจากที่ปรึกษางานวิจัย ที่กรุณาให้ คำแนะนำปรึกษาตลอดจนปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่ง ผู้วิจัย ตระหนักถึงความ

ตั้งใจจริงและความทุ่มเทของที่ปรึกษาและขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ กราบขอบพระคุณคณาจารย์ และบุคคลสำคัญทุกท่านที่มีส่วนร่วมทำให้งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี รวมถึงขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ของ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านภายใต้สถานการณ์โรคโควิด-19 ในเขตตำบลหนองกุงทับม้า อำเภอวังสามหมอ จังหวัดอุดรธานี ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจนทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

1. อนุชนนท บิริสุทธิ์. การศึกษาสถานการณ์และทิศทางการพัฒนา อสม. ในยุคประเทศไทย 4.0. กลุ่มพัฒนาสุขภาพภาคประชาชน กองสนับสนุนสุขภาพภาคประชาชน กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ (ปฏิบัติราชการที่กลุ่มยุทธศาสตร์และแผนงาน กองสนับสนุนสุขภาพภาคประชาชน กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ); 2563.
2. กฤษณา ภูพลผัน และคณะ. การพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการปฏิบัติงานของพี่เลี้ยงอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน. วารสารวิชาการวิทยาศาสตร์ทางการแพทย์ พยาบาลและเกี่ยวข้องด้านการสาธารณสุขทุกสาขา [อินเทอร์เน็ต]. 2561 [เข้าถึงเมื่อ 7 สิงหาคม 2565].
เข้าถึงได้จาก: <https://he02.tcithaijo.org/index.php/MKHJ/article/view/204976>
3. คณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดอุดรธานี. มาตรการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรค ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จังหวัดอุดรธานี [อินเทอร์เน็ต]. 2563 [เข้าถึงเมื่อ 29 ธันวาคม 2565].
เข้าถึงได้จาก: <http://www.khonkaen.go.th/khonkaen6/COVID19/total.html>.
4. วิทยา ชินบุตร และนภัทร ภักดีศรีวิชัย. บทบาทของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในการป้องกันการระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตามนโยบายรัฐบาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี. วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ 2564;6(2):304-18.
5. สหทัยา ถึงรัตน์. การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในเขตเทศบาลเมืองอ่างศิลา อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ]. ชลบุรี: วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา; 2556.
6. ยุทธนา แยกคาย. รูปแบบการพัฒนาผลการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน [วิทยานิพนธ์บัณฑิตวิทยาลัย หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรดุษฎีบัณฑิต]. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร; 2559.